

УДК 343.982.4

Білоус І. В. – завідувач відділу почеркознавчих досліджень лабораторії криміналістичних видів досліджень Київського науково-дослідного інституту судових експертиз Міністерства юстиції України, м. Київ

Упровадження в обіг новітніх документів, що посвідчують особу, як державний захід забезпечення національної безпеки в Україні

В умовах сьогодення в нашій державі склалася складна криміногенна ситуація, аналіз якої засвідчує, що тяжкі за своїми наслідками кримінальні правопорушення, а саме участь у терористичній і розвідувально-диверсійній діяльності, незаконний перетин Державного кордону України, організація нелегальної міграції й торгівлі людьми, учиняють з використанням підроблених документів, що посвідчують особу. Такі протиправні дії становлять загрозу національній безпеці України. **Мета статті** – визначити комплекс державних заходів у сфері забезпечення національної безпеки України, які здійснюються з метою створення умов, за яких неможливе використання персональних даних і документів, що посвідчують особу, для вчинення злочинів. Також проаналізовано значення впровадження в обіг новітніх документів для успішного виконання основних державних функцій. **Теоретичним базисом** дослідження є наукові публікації вітчизняних й іноземних фахівців з криміналістичного дослідження документів, а саме: Т. Захарової, О. Кобилянського, Л. Патику, Л. Тальянчук, В. Тихонової, О. Сушко, І. Сушко, Я. Янушевич та ін. **Наукова новизна** здійсненого дослідження полягає у визначенні комплексних державних заходів, спрямованих на введення в обіг документів, що посвідчують особу, які відповідали б міжнародним стандартам безпеки, удосконалення системи їх захисту, забезпечення їх виготовлення з використанням сучасних технологій, можливості здійснення достовірної ідентифікації особи, захисту персональних даних. **Висновки.** Упровадження в Україні сучасних захищених документів, виготовлених із застосуванням технологій, що забезпечують достовірну ідентифікацію особи, має важливе значення національної безпеки та громадського порядку, а також сприятиме суттєвому підвищенню рівня захищеності суспільства від виявів злочинності.

Ключові слова: національна безпека; тероризм; державні заходи; документи, що посвідчують особу; елементи захисту; ідентифікація особи; біометричні дані; персоналізація.

Постановка проблеми. Політика національної безпеки України спрямована на захист фундаментальних цінностей, визначених Конституцією та законами України, – незалежності, територіальної цілісності та суверенітету, гідності, демократії, людини, її прав і свобод, верховенство права, забезпечення добробуту, миру та безпеки [1].

Актуальною загрозою національній безпеці України нині є агресивні дії з боку Росії, учинювані з метою захоплення території, виснаження української економіки та підризу суспільно-політичної стабільності, що призвели до активізації міграційних процесів унаслідок бойових дій, діяльності

незаконних збройних формувань і зростання рівня злочинності, а також виявів сепаратизму й тероризму.

Проблема протидії міжнародному тероризму стала надзвичайно актуальною після трагічних подій у вересні 2001 року в США. Рада безпеки ООН Резолюцією 1373 (2001) від 28 вересня 2001 року постановила, що держави повинні «запобігати пересуванню терористів або терористичних груп за допомогою ефективного прикордонного контролю та контролю за видачею документів, що посвідчують особу, проїзних документів, а також за допомогою заходів попередження фальсифікації, підробки або незаконного використання документів, що посвідчують особу, і проїзних документів» [2].

Протягом років незалежності в Україні виникло чимало форм і методів фальсифікації документів, що посвідчують особу, чому сприяли недосконала система їх захисту, низький рівень організаційного розвитку та корупція.

У сучасних умовах для забезпечення захищеності суспільства від виявів злочинності та міжнародного тероризму необхідно здійснити комплексну ідентифікаційну реформу, основним напрямом якої буде запровадження державою сучасних захищених від підроблення документів, що посвідчують особу. Документи нового зразка мають забезпечувати, передусім, достовірну ідентифікацію особи, встановлення даних про неї та захищеність інформації, яка міститься в документі.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Упродовж останніх років аспекти проблеми впровадження в обіг більш захищених документів, що посвідчують особу, зокрема забезпечених безконтактною інтегральною схемою, розглядали у своїх наукових публікаціях як вітчизняні, так й іноземні фахівці, серед яких: О. Малиновська, О. Сушко, І. Сушко, Я. Янушевич та ін. Одними з перших проблематику дослідження документів, що посвідчують особу, виготовлених на пластиковій основі, дослідили такі автори, як В. Тихонова й Т. Захарова. Проблемам забезпечення досконалою системою захисту документів та їх криміналістичного дослідження присвячені наукові праці О. Л. Кобилянського («Криміналістичне дослідження документів зі спеціальними засобами захисту», 2007); О. Шведової («Комплексне криміналістичне дослідження документів, виконаних за допомогою комп'ютерних технологій», 2006). Засади криміналістичного дослідження підробленого паспорта громадянина України висвітлено в наукових публікаціях Л. Л. Патик. Проблематиці криміналістичного дослідження документів, що посвідчують особу, під час перетину кордону

присвячено наукові дослідження Л. С. Тальянчук («Криміналістичне дослідження документів, що посвідчують особу, при перетині державного кордону України», 2017).

Однак аналіз цих розробок і зарубіжної наукової літератури стосовно окресленого питання дає підстави констатувати, що, попри вагомий теоретичний і прикладний надбання технічного, юридичного, криміналістичного спрямування, проблема вдосконалення системи захисту новітніх документів, що посвідчують особу, зокрема забезпечених безконтактною інтегральною схемою, в Україні з позицій науково обґрунтованих комплексних і цілеспрямованих державних заходів щодо її розв'язання на жодному з наукових рівнів належно не розроблена.

Мета статті – визначити комплекс державних заходів у сфері забезпечення національної безпеки України, спрямованих на ефективну протидію численним правопорушенням, пов'язаним з використанням підроблених документів, що посвідчують особу. Крім цього, слід висвітлити значення впровадження в обіг новітніх документів для успішного здійснення основних державних функцій.

Виклад основного матеріалу. Система національної безпеки держав, міжнародних організацій і міжнародної спільноти загалом висуває жорсткі вимоги як до захисту документів, що посвідчують особу, так і до включення в них оптимального обсягу персональних даних, що надають можливість безпомилково ідентифікувати конкретну фізичну особу. Одним з аспектів безпеки людини та громадянина є створення умов, за яких неможливе використання персональних даних і документів, що посвідчують особу, для вчинення злочинів.

Сучасні стандарти безпеки документів, що посвідчують особу, вимагають їх поступової уніфікації (виготовлення за єдиним зразком), поліпшення захищеності, скорочення обсягу відомостей, які містяться в них, що підвищить швидкість і забезпечить об'єктивність процедури їх перевірки. Вагоме значення це має для належної діяльності прикордонної служби, авіаційних і морських адміністрацій, інших організацій, діяльність яких пов'язана, по-перше, з необхідністю забезпечення підвищеної захищеності об'єктів, які охороняють від проникнення небажаних осіб, а по-друге – з необхідністю контролю та пропуску значної кількості осіб в обмежений час.

З метою запобігання підробленню документів, що посвідчують особу, удосконалюють їх форми та розробляють елементи захисту, відповідно до вимог Міжнародної організації

цивільної авіації (ICAO), державних (національних) і міжнародних стандартів.

Так, 2005 року 188 держав – членів Міжнародної організації цивільної авіації затвердили розроблений 2004 року Регламент Ради (ЄС) № 2252/2004 від 13 грудня 2004 року «Про запровадження стандартів для елементів захисту та біометричних елементів, включених у паспорти та проїзні документи, видані державами-членами», що встановлює мінімальні рівні захисту, яким мають відповідати видані державами-членами паспорти та проїзні документи, є обов'язковим у всіх його складових і має пряме застосування на території держав-членів відповідно до Договору про заснування Європейського Співтовариства. У цьому Регламенті визначено, що гармонізація елементів захисту й інтеграція біометричних ідентифікаторів є важливим кроком у напрямі використання нових елементів у перспективі подальших розробок на європейському рівні, що посилює рівень безпечності проїзних документів і встановлює більш надійний зв'язок між паспортом, проїзним документом і його власником з метою сприяння захисту паспорта від шахрайського використання [3].

Для забезпечення максимально можливого рівня безпеки використання документів, що посвідчують особу, використовують сучасні технології у сфері виготовлення документів, а саме: упроваджено новий напрям захисту – внесення біометричної інформації про особу – власника документа на вбудований електронний носій.

Серед поліграфічних елементів захисту від підроблення документи мають електронний захист, оскільки вся інформація, зазначена в документі, дублюється в електронному вигляді й може бути зчитана за допомогою спеціального обладнання. На вбудований електронний носій вносять як базову персональну інформацію, що міститься на сторінці даних власника документа, так й інформацію про біометричні дані, що надає можливість ідентифікувати людину та унеможливорює використання документа будь-якою іншою особою. Основними біометричними даними вважають оцифровані зображення обличчя та підпис. На електронний носій також можуть вносити додаткові біометричні дані – відбитки пальців, зображення райдужної оболонки ока тощо. Перелік біометричних даних визначено в національному законодавстві. Саме у зв'язку з можливістю внесення до документа біометричних параметрів власника документи з електронним носієм інформації називають біометричними.

Упровадження в національний обіг документів, що посвідчують особу, оснащених електронними носіями з біометричними даними, дає змогу усунути можливості для підроблення та шахрайських маніпуляцій після видачі документа. Біометричні параметри власника документа використовують для посвідчення особи, її аутентифікації та авторизації, пошуку осіб (злочинців, терористів, безвісно зниклих), розрахункових операцій, обліку тощо.

На необхідності введення в обіг документів, що посвідчують особу, які відповідали б міжнародним стандартам безпеки, також акцентував увагу ЄС і в Плані дій щодо лібералізації ЄС візового режиму для України.

З метою виконання Плану дій з візової лібералізації, наданого Україні ЄС 22 листопада 2010 року, переходом на другий етап процесу лібералізації візового режиму, оголошеного Єврокомісією 27 травня 2014 року, у нашій державі здійснюють заходи щодо розроблення та введення в обіг сучасних документів, що посвідчують особу.

На підставі тенденцій розвитку документів у світовій практиці було констатовано доцільність виготовлення документів в Україні, що посвідчують особу, забезпечених безконтактною інтегральною схемою – безконтактним електронним носієм з біометричними даними про особу, який дає змогу здійснювати комплекс заходів, пов'язаних з ідентифікацією особи [4].

На законодавчому рівні виготовлення, введення в обіг та видача документів, що посвідчують особу, забезпечених безконтактною інтегральною схемою, регламентовані Законом України «Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус» [5]. Так, з 1 січня 2015 року в нашій державі запроваджено виготовлення, оформлення та видачу паспорта громадянина України для виїзду за кордон, що містить безконтактний електронний носій, а з 1 січня 2016 року запроваджено виготовлення та видачу паспорта громадянина України нового зразка у вигляді ID-картки, що містить безконтактний електронний носій.

Контроль за виготовленням і персоналізацією документів, що посвідчують особу, здійснюють на державному рівні. Єдиним виробником бланків документів, що посвідчують особу, забезпечених безконтактною інтегральною схемою, є Державне підприємство «Поліграфічний комбінат "Україна"», що належать до сфери управління Національного банку України.

Поліграфкомбінат «Україна» володіє правом виготовляти бланки внутрішнього та закордонного паспорта громадянина України, дипломатичного паспорта та службового паспорта, що засвідчують особу громадянина України за межами її території, посвідчення водія.

Виробництво документів здійснюють на закритому поліграфічному підприємстві, яке спеціалізується на виготовленні захищеної продукції.

Процес виробництва бланків документів, що посвідчують особу, сертифікований: від замовлення до постачання та знищення. Кожний чистий бланк документа обліковують окремо й передають до центру персоналізації [6].

Рівень якості виготовленої продукції відповідає вимогам внутрішніх і міжнародних стандартів та рекомендацій ІКАО.

Поліграфкомбінат «Україна» отримав сертифікати на відповідність вимогам ISO 9001:2015, ISO 14001:2015, ISO/IEC 27001:2013, OHSAS 18001:2007, ISO 14298 та PCI, що є офіційним підтвердженням надійного забезпечення на підприємстві контролю за дотриманням правил і норм у галузі якості продукції, безпеки під час виготовлення захищеної продукції та інформаційної безпеки.

Процес персоналізації документів здійснює Державний центр персоналізації документів, який передано до сфери управління Національного банку України згідно з розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27 травня 2014 року № 525-р. Центр оснащений автоматизованими системами персоналізації та використовує лазерні технології. Приміщення Центру має різні елементи фізичної безпеки для доступу в будівлю, зокрема для перевірки ваги, відеоспостереження, використання біометричних даних контролю фізичного доступу, завдяки чому запобігають фактам викрадення документів. У центрі використовують фізично відокремлену сертифіковану мережу. Подальше перевезення готової продукції до установ їх видачі громадянам здійснюють на захищеному транспорті.

Надзвичайно важливим є питання захисту персональних даних. В Україні 1 січня 2011 року набрали чинності Конвенція Ради Європи про захист фізичних осіб у зв'язку з автоматизованою обробкою персональних даних, а також Додатковий протокол до Конвенції про захист осіб у зв'язку з автоматизованою обробкою персональних даних стосовно органів нагляду та транскордонних потоків.

На законодавчому рівні захист даних регулює Закон України «Про захист персональних даних» від 1 червня 2010 року № 2297-VI. У цьому Законі було визначено, що наглядовим органом у сфері захисту персональних даних є Державна служба України з питань захисту персональних даних. У липні 2013 року відповідно до рекомендацій Ради Європи Верховна Рада України прийняла зміни до законодавства щодо захисту персональних даних (Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення системи захисту персональних даних» від 3 липня 2013 року № 383-VII), які набрали чинності 1 січня 2014 року. Згідно із внесеними змінами, функцію контролю за дотриманням законодавства про захист персональних даних покладено на Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

У статті 8 Закону України «Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус» передбачено гарантії захисту й безпеки інформації Єдиного державного демографічного реєстру. У ч. 3. ст. 8 визначено, що внесена до Реєстру інформація є конфіденційною. Нерозголошення конфіденційної інформації гарантує держава. Збирання, зберігання, використання та захист інформації, що міститься в Реєстрі, здійснюють відповідно до закону.

З метою підвищення рівня захищеності суспільства від виявів злочинності та міжнародного тероризму в Україні постійно реалізують цілеспрямовані державні заходи та розробляють документи стратегічного планування у сфері забезпечення національної безпеки.

На виконання рішення Ради національної безпеки і оборони України «Про додаткові заходи щодо запровадження безвізового режиму між Україною та Європейським Союзом» від 20 липня 2015 року, введеного в дію Указом Президента України від 18 серпня 2015 року № 478, було розроблено Концепцію створення національної системи ідентифікації громадян України, іноземців та осіб без громадянства.

Ця Концепція встановлює загальні принципи й порядок створення національної системи ідентифікації громадян України, іноземців та осіб без громадянства, регламентує процес видачі сучасних і захищених документів, що посвідчують особу, для можливості здійснення достовірної ідентифікації та встановлення законних даних про особу тощо [7].

Для досягнення мети забезпечення виконання зобов'язань у межах лібералізації візового режиму з ЄС Указом Президента України від 14 березня 2016 року № 92/2016 була затверджена Концепція розвитку сектору безпеки і оборони України, у якій передбачено впровадження паспорта громадянина України у формі картки як сучасного інструмента електронної ідентифікації особи [8].

Вагоме значення в побудові дієвої системи національної безпеки мають біометричні документи, що посвідчують особу, оскільки вони забезпечують:

- підвищення ступеня захищеності документів, що посвідчують особу, від можливої підробки;
- достовірну ідентифікацію осіб, яких підозрюють у вчиненні злочинів;
- оперативне встановлення особи затриманих під час проведення заходів з охорони громадського порядку, забезпечення безпеки масових заходів;
- ідентифікацію громадян, які перебувають у зонах надзвичайних ситуацій (землетруси, повені, тайфуни, техногенні катастрофи тощо) і в яких немає документів, що посвідчують особу;
- оперативне впізнання осіб, які перебувають у безпорадному чи несвідомому стані або не здатні повідомити про себе достовірні відомості;
- безпеку міжнародної цивільної аеронавігації [9].

Висновки. Упровадження в Україні сучасних захищених документів, які забезпечують ідентифікацію особи, має важливе значення для успішного здійснення таких основних державних функцій, як забезпечення національної безпеки і громадського порядку, довіри до держави на міжнародній арені, а також підвищення ефективності протидії численним правопорушенням, пов'язаним із використанням підроблених документів, що сприятиме суттєвому підвищенню рівня захищеності суспільства від виявів злочинності й міжнародного тероризму.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України «Про Стратегію національної безпеки України» [Електронний ресурс]: Указ Президента України від 6 трав. 2015 р. № 287. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/287/2015>. – Назва з екрана.
2. Резолюція 1373 (2001) Совета Безопасности от 28 сент. 2001 г. [Электронный ресурс]: документ ООН S/RES/1373 (2001), 2 Oct. 2001. – Режим доступа: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_854. – Загл. с экрана.

3. Про запровадження стандартів для елементів захисту та біометричних елементів, включених в паспорти та проїзні документи, видані державами-членами [Електронний ресурс] : Регламент Ради (ЄС) від 13 груд. 2004 р. № 2252/2004. – Режим доступу: https://minjust.gov.ua/m/str_45889. – Назва з екрана.

4. Про затвердження Національного плану заходів з виконання другої фази Плану дій щодо лібералізації Європейським Союзом візового режиму для України [Електронний ресурс] : розпорядження Кабінету Міністрів України від 20 серп. 2014 р. № 805-р. – Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/247579389>. – Назва з екрана.

5. Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус [Електронний ресурс] : Закон України від 20 листоп. 2012 р. № 5492-VI. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/T125492.html. – Назва з екрана.

6. Ідентифікаційні документи [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://pk-ukraine.gov.ua/ru/products/id-documents>. – Назва з екрана.

7. Про схвалення Концепції створення національної системи ідентифікації громадян України, іноземців та осіб без громадянства [Електронний ресурс] : розпорядження Кабінету Міністрів України від 23 груд. 2015 р. № 1428-р. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1428-2015-%D1%80>. – Назва з екрана.

8. Про Концепцію розвитку сектору безпеки і оборони України [Електронний ресурс] : Указ Президента України від 4 берез. 2016 р. № 92/2016. – Режим доступу: <http://www.president.gov.ua/documents/922016-19832>. – Назва з екрана.

9. Симонова С. С. Документы с биометрическими данными их владельца как объекты криминалистического исследования : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.12 / С. С. Симонова. – Волгоград, 2014. – 203 с.

REFERENCES

1. Nakaz Prezidenta Ukrainy "Pro rishennia Rady natsionalnoi bezpeky i oborony Ukrainy" "Pro Strategiiu natsionalnoi bezpeky Ukrainy": vid 6 trav. 2015 r. № 287. [Order of the President of Ukraine "On the decision of the National Security and Defense Council of Ukraine" "On the Strategy of National Security of Ukraine" from May 6, 2015, No. 287]. Retrieved from <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/287/2015> [in Ukrainian].

2. Rezoliutsiia 1373 (2001) Soveta Bezopasnosti: vid. 28 sent. 2001 r. [Security Council resolution 1373 (2001) from September 28. 2001]. Retrieved from http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_854 [in Ukrainian].

3. Rehglament Rady (YES) "Pro vvedennia standartiv dlia elementiv zakhystu ta biometrychnykh elementiv, vkluchenykh u pasпорty ta proizni dokumenty, vydani derzhavamy-chlenamy": vid 13 hrud. 2004 r. No. 2252/2004 [Council Regulation (EC) "On the introduction of standards for security features and biometric items included in passports and travel documents issued by Member States" from December 13, 2004, No. 2252/2004]. Retrieved from https://minjust.gov.ua/m/str_45889 [in Ukrainian].

4. Rozporiadzhennia Kabinetu Ministriv Ukrainy "Pro zatverdzhennia Natsionalnoi planu zakhodiv shchodo vykonannya drugoyi fazy Planu diy shchodo liberalizatsii Yevropeyskoho Soyuzu vizovoho rezhymu dlia Ukrainy": vid 20 serp. 2014 r. No. 805-r. [Order of the Cabinet of Ministers of Ukraine "On approval of the National Action Plan for the implementation of the second phase of the Action Plan on the liberalization of the European Union visa regime for Ukraine" dated August 20,

2014, No. 805-p]. Retrieved from <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/247579389> [in Ukrainian].

5. Zakon Ukrainy "Pro Yedynyi derzhavnyi demohrafichnyi reiestr ta dokumenty, shcho pidtverdzhuyut hromadyanstvo Ukrainy, svidchat osoba abo yiyi spetsialnyi status": vid 20 lystop. 2012 r. No. 5492-VI [Law of Ukraine "About the Uniform State Demographic Registry and documents confirming the citizenship of Ukraine, certify the person or his special status" dated November 20, 2012, No. 5492-VI]. Retrieved from http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/T125492.html [in Ukrainian].

6. Identifikatsiini dokumenty [Identification documents]. Retrieved from <https://pk-ukraina.gov.ua/ru/products/id-documents> [in Ukrainian].

7. Rozporiadzhennia Kabinetu Ministriv Ukrainy "Pro skhvalennia kontseptsii stvorennia natsionalnoi systemy identyfikatsii hromadyan Ukrayiny, inozemtsiv ta osib bez hromadyanstva": vid 23 hrud. 2015 r. No. 1428-r. [Decree of the Cabinet of Ministers of Ukraine "On Approval of the Concept for the Establishment of a National System for the Identification of Citizens of Ukraine, Foreigners and Stateless Persons" dated December 23, 2015, No. 1428-p]. Retrieved from <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1428-2015-%D1%80> [in Ukrainian].

8. Ukaz Prezidenta Ukrainy "Pro Kontseptsiiu rozvytku sektoru bezpeky ta oborony Ukrainy": vid 4 berez. 2016 r. No. 92/2016 [Decree of the President of Ukraine "About the Concept of Development of the Security and Defense Sector of Ukraine" dated March 4, 2016, No. 92/2016. Retrieved from <http://www.president.gov.ua/documents/922016-19832> [in Ukrainian].

9. Simonova, S.S. (2014). Dokumenty s biometricheskimi dannymi ih vladelstvom kak obekty kriminalisticheskogo issledovaniia [Documents with biometric data of their owner as objects of forensic research]. *Candidate's thesis*. Volgograd [in Russian].

Стаття надійшла до редколегії 21.06.2018

Bilous I. – Head of the Department of Handwriting Research of the Department of Criminalistic Types of Research of the Kiev Scientific Research Institute of Forensic Expertise of the Ministry of Justice of Ukraine, Kyiv, Ukraine

Introduction of the Newest Identity Documents into Circulation as a State Solution for Ensuring National Security in Ukraine

Today in our country there is a complex criminal situation that shows that the more serious crimes, namely participation in terrorist and reconnaissance and sabotage activities, illegal crossing of the State border of Ukraine, organization of illegal migration and human trafficking, are committed using forged documents which identifies the person. These illegal actions directly threaten the national security of Ukraine. The author of the article sets the goal to define a set of state measures in the sphere of ensuring national security of Ukraine, which are carried out with the purpose to creating condite in which it is impossible to use personal data and identity documents for the commission of crimes. The goal is also to analyze the importance

of introducing new documents into circulation for successful implementation of the basic state functions. Theoretical basis of the research are scientific publications of domestic and foreign experts on forensic research of documents, namely: T. Zakharova, A. Kobylansky, V. Malinovskaya, L. Patyk, L. Talianchuk, V. Tikhonova, A. Sushko, I. Sushko, J. Yanushevich and others. The scientific novelty of the research is to identify comprehensive and targeted government measures aimed at issuing identity documents that meet international safety standards, improving their protection system, ensuring their production using modern technologies, the possibility of providing accurate identification, protecting personal data. The conducted research allows to draw a conclusion that the introduction in Ukraine of modern secure documents manufactured using technologies that provide reliable identification of the individual is of great importance for ensuring national security and public order, and will also contribute to a significant increase in the protection of society from manifestations of crime.

Keywords: national security; terrorism; state measures; identity documents; security features; person identification; biometric data; personalization.